

Pievinis Pelėžirnis

Lathyrus pratensis

Apsaugos statusas: Mažai rūpimos (LC)

Rangas: **species**

1	1	Birželis
STEBĖJIMŲ	STEBĖTOJŲ	PIKO MĖNUO

KARALYSTĖ	KLASĖ	ŠEIMA	GENTIS
Plantae	**Magnoliopsida**	**Fabaceae**	*Lathyrus*

Kur ir kada stebėti?

Daugiausia stebėjimų užfiksuota birželį.

Apie rūšį

Pievinis pelėžirnis – pupinių (Fabaceae) šeimos pelėžirnių (Lathyrus) genties augalas. Kėdainiuose dar vadinamas zuikio žirneliais. Savaime paplitęs Europoje ir Azijoje, taip pat ir Lietuvoje. Introdukuotas ir natūralizuotas Šiaurės Amerikoje.

Ekologija

Auga pievose, laukuose, pamiškėse ir pakrūmėse, pakelėse, pylimų šlaituose. Mėgsta derlingesnius, vidutinio sunkumo, sunkesnės mechaninės sudėties, nerūgščius, turtingus ir nelabai sausus dirvožemius. Pakenčia pavasarinį užliejimą, šiokią tokią paunksnę.
Žiedus lanko bitės, kamanės, vapsvos, drugiai. Sėklas valgo vabzdžiai. Augalas yra paprastosios garstytės (Leptidea sinapis) lervų maisto šaltinis.

Biologija

Tai daugiametis, iki 120 cm aukščio žolinis augalas. Šakniastiebis plonas, išsišakojęs, iš jo išauga ilgos palaipos. Stiebas liaunas, kylantis ar laipiojantis, briaunotas, nuo pamato šakotas. Lapkočiai latakiški, 1-3 cm ilgio. Priešiškai plunksniški lapai auga poromis iš dviejų pailgų, gyslotų lapelių, su prielapiais ir baigiasi šakotu ar paprastu ūseliu arba dygleliu. Lapeliai pailgai lancetiški ar lancetiški, 2-3 cm ilgio ir 0,3-0,8 cm pločio, lankiškai gysloti, dažnai su 3 ar 5 neryškiomis gyslomis. Juos laiko lancetiški, gysloti, nusmailėję, 2-5 cm ilgio koteliai. Prielapiai esti stambūs, panašūs į lapelius. Ūseliai kabinasi į kaimynines žoles ir kelia į šviesą žiedus.
Žiedynkočiai auga ilgesni už lapus, dažnai truputį lenkti. Žiedkočiai 2-4 mm ilgio, plaukuoti. Ilgakotėse kekėse susitelkę po 5-8 žiedus, kuriuose daug nektaro. Turi varpišką, plaukuotą taurelę. Vainiklapiai penki. Vainikėlis geltonas, atvirkščiai kiaušiniškas, 10-16 mm ilgio. Burės lakštelis dažnai su juosvomis gyslomis. Liemenėlis plokščias, jo vidus plaukuotas. Kuokelių dešimt.
Žydi birželio-liepos mėnesiais. Auga lėtai, pradeda žydėti po trejų metų. Vaisiai – pailgos, plokščios, juosvos, tinkliškai gyslotos, 2,5-4 cm ilgio, su mažu, truputį lenktu snapeliu ankštys. Jose yra po 8-10 sėklų. Sėklos apvalios, šiek tiek suplotos, 2,5-3 mm skersmens, šviesesnės ar tamsesnės rudos spalvos, margos. Dauginasi vegetatyviškai palaipomis ir sėklomis, bet jų sudygsta mažai. Dera per 10 metų. Augalas diploidinis, 2n = 14 arba 28.

Savybės

Tai gera pašarinė žolė, turinti vertingų medžiagų, baltymų daugiau negu dobiluose, bet dėl kartaus skonio žalios žolės galvijai vengia. Be to, ganyklose blogai atželia ir nepakelia mindymo. Žolei džiūstant kartumas nyksta. Labai pageidautinas šienaujamose pievose.

Porūšiai

Yra išskiriamas vienas porūšis ir vienas varietetas:

Lathyrus pratensis subsp. velutinus (DC.) Kerguélen
Lathyrus pratensis var. velutinus DC.

Skenuok ir peržiūrėk naujausią informaciją

seskinesozas.lt
Biologinės įvairovės projektas
Duomenys: iNaturalist, Wikipedia, GBIF
iNaturalist rūšies puslapis